

1133

USTAWA

z dnia 28 lipca 2011 r.

o zalegalizowaniu pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o cudzoziemcach

Art. 1. Ustawa określa zasady zalegalizowania pobytu cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) nieprzerwanie co najmniej od dnia 20 grudnia 2007 r., których pobyt na tym terytorium w dniu wejścia w życie ustawy jest nielegalny;
- 2) nieprzerwanie co najmniej od dnia 1 stycznia 2010 r., którym przed tym dniem została wydana ostateczna decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy, zawierająca orzeczenie o wydaleniu, i których pobyt na tym terytorium w dniu wejścia w życie ustawy jest nielegalny;
- 3) wobec których w dniu 1 stycznia 2010 r. trwało postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy wszczęte na skutek kolejnego wniosku.

Art. 2. 1. W postępowaniach w sprawie udzielenia lub cofnięcia cudzoziemcom, o których mowa w art. 1, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na okres 2 lat, a także po udzieleniu tego zezwolenia, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 59, art. 60 ust. 1 i 3—5 oraz 6 i art. 62 ust. 3—7, 8, 8a i ust. 9 pkt 2 i 3 lit. b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.²⁾) oraz przepisy wydane na podstawie art. 63 ust. 1 tej ustawy.

2. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, przy wykonywaniu czynności mających na celu ustalenie okoliczności, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3 i 4 lub art. 13 pkt 2 i 3 niniejszej ustawy, nie stosuje się art. 79 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego.

3. Udzielenie albo odmowa udzielenia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 18, Nr 34, poz. 173, Nr 106, poz. 622 i Nr 186, poz. 1100.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 216, poz. 1367, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 95, poz. 790, z 2010 r. Nr 81, poz. 531, Nr 96, poz. 620 i Nr 239, poz. 1593 oraz z 2011 r. Nr 131, poz. 764.

Art. 3. 1. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, o którym mowa w art. 1, udziela zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na okres 2 lat, jeżeli wniosek o udzielenie tego zezwolenia zostanie złożony w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 1, odmawia się udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli:

- 1) nie spełnia wymogów do udzielenia tego zezwolenia;
- 2) jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i zostały wpisane przez inne państwo obszaru Schengen;
- 3) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia został złożony wniosek lub zostały przedstawione dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje;
- 4) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia, w celu użycia za autentyczny, podrobił lub przerobił dokument bądź używał takiego dokumentu jako autentycznego;
- 5) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) jego dane znajdują się w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, zwanym dalej „wykazem”, i zostały umieszczone na podstawie art. 128 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

3. Od decyzji odmawiającej udzielenia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, zwanego dalej „Szefem Urzędu”.

4. Pobyt cudzoziemca, o którym mowa w art. 1, uznaje się za nieprzerwany, jeżeli nic innego nie wynika z zebranego materiału dowodowego lub z okoliczności sprawy.

5. Do oceny, czy pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest nieprzerwany, stosuje się odpowiednio art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

6. Pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podczas postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, oraz na podstawie tego zezwolenia nie zalicza się do okre-

su legalnego i nieprzerwanego pobytu cudzoziemca na tym terytorium, uprawniającego do uzyskania zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE, w rozumieniu art. 65 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

Art. 4. Jeżeli termin do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 1, został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, wojewoda zamieszcza w dokumencie podróży, o którym mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, odcisk stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Art. 5. 1. Jeżeli termin do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 1, został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny do dnia, w którym decyzja w sprawie zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stała się ostateczna.

2. Jeżeli termin do złożenia wniosku nie zostanie zachowany, wojewoda pozostawia wniosek bez rozpoznania.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie zawieszenia, na wniosek strony, postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Art. 6. 1. Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, znajdują się w wykazie, wojewoda przed wydaniem decyzji o udzieleniu zezwolenia zwraca się do Szefa Urzędu z wnioskiem o przekazanie informacji o podstawie prawnej i uzasadnieniu faktycznym umieszczenia danych cudzoziemca w wykazie.

2. Szef Urzędu udziela wojewodzie informacji o umieszczeniu danych cudzoziemca w wykazie, okresie obowiązywania wpisu, podstawie prawnej i faktycznej wpisu.

3. W przypadku wpisów umieszczonych na podstawie art. 128 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach Szef Urzędu nie udziela wojewodzie informacji o podstawie faktycznej wpisu.

Art. 7. 1. Komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, właściwy ze względu na siedzibę wojewody, do którego cudzoziemiec złożył wniosek, o którym mowa w art. 3 ust. 1, pobiera od tego cudzoziemca odciski linii papilarnych za pomocą kart daktyloskopijnych lub urządzenia do elektronicznego pobierania odcisków.

2. Dane cudzoziemców, o których mowa w ust. 1, przechowuje się w rejestrach, o których mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1 lit. k i pkt 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, i stosuje się do ich przechowywania i udostępniania przepisy art. 125 ust. 1 pkt 4 i 7, art. 126 ust. 1 pkt 7 i ust. 2, art. 127 oraz art. 133 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

Art. 8. Pozostawia się bez rozpoznania następujące wnioski złożone w toku postępowania o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1:

- 1) wniosek o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony złożony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach;
- 2) wniosek o udzielenie zezwolenia na osiedlenie się lub o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE.

Art. 9. Decyzja o udzieleniu zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, z dniem, w którym stała się ostateczna, powoduje wygaśnięcie decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, decyzji o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zawartych w innych decyzjach orzeczeń o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub orzeczeń o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 10. Dane cudzoziemca umieszczone w wykazie na innej podstawie niż art. 128 ust. 1 pkt 1 i 2 lub 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach wykreśla się z wykazu, gdy decyzja o udzieleniu zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stała się ostateczna.

Art. 11. 1. Wojewoda, który udzielił zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, cudzoziemcowi, którego dane zostały umieszczone w wykazie, przekazuje Szefowi Urzędu odpis ostatecznej decyzji w tej sprawie.

2. Wojewoda informuje cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, o obowiązkach związanych z uzyskaniem tego zezwolenia.

Art. 12. Cudzoziemiec, któremu udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, może wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracę bez zezwolenia na podstawie umowy o pracę.

Art. 13. Cudzoziemcowi cofa się zezwolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jeżeli:

- 1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia został złożony wniosek lub zostały przedstawione dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje;
- 3) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia, w celu użycia za autentyczny, podrobił lub przerobił dokument bądź używał takiego dokumentu jako autentycznego;
- 4) opuścił na stałe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 14. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1472, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) po pkt 9b dodaje się pkt 9c i 9d w brzmieniu:

„9c) przesiedlenie — przeniesienie z kraju trzeciego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uchodźcy mandatoryjnego w celu nadania mu na tym terytorium statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej;

9d) relokacja — przemieszczenie z państwa członkowskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca objętego ochroną międzynarodową w ramach podziału odpowiedzialności i solidarności między państwami członkowskimi;”

b) dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) uchodźca mandatoryjny — cudzoziemca uznanego za uchodźcę przez Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, zgodnie z jego mandatem wynikającym z Konwencji Genewskiej oraz Statutu Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców zatwierdzonego rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 428(V) z dnia 14 grudnia 1950 r.”;

2) w art. 21:

a) w ust. 1 pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) nie może dłużej odmawiać korzystania z ochrony państwa, którego jest obywatelem, z powodu ustania okoliczności, w związku z którymi uzyskał status uchodźcy, i nie przedstawił przekonujących powodów związanych z prześladowaniami, w związku z którymi uzyskał ten status, lub innych powodów uzasadnionej obawy przed prześladowaniem, uzasadniających jego odmowę korzystania z ochrony państwa, którego obywatelstwo posiada;

6) będąc bezpaństwowcem, może powrócić do państwa, w którym miał poprzednio stałe miejsce zamieszkania, z powodu ustania okoliczności, w związku z którymi uzyskał status uchodźcy, i nie przedstawił przekonujących powodów związanych z prześladowaniami, w związku z którymi uzyskał ten status, lub innych powodów uzasadnionej obawy przed prześladowaniem, uzasadniających jego odmowę powrotu do tego państwa;”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pozbawienie statusu uchodźcy w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 lub 6, może nastąpić w przypadku:

1) zmian okoliczności mających charakter na tyle znaczący i długotrwały, że dalsza obawa cudzoziemca przed prześladowaniem nie jest uzasadniona;

2) gdy organy władzy publicznej kraju pochodzenia cudzoziemca, jak również ugrupowania lub organizacje, w tym organizacje międzynarodowe, kontrolujące ten kraj lub znaczną część jego terytorium, podjęły niezbędne środki w celu zapobieżenia prześladowaniom, w szczególności przez zapewnienie skutecznego systemu prawnego w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania czynów stanowiących prześladowania oraz karania za takie czyny, i zapewniają osobom prześladowanym dostęp do takich środków.”;

3) w art. 29 w ust. 1 w pkt 6 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) adresie ośrodka, w którym musi się on stać;”;

4) w art. 36:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, potwierdza się okres, jaki upłynął od dnia wszczęcia postępowania, oraz okoliczność, że przyczyna niewydania decyzji w terminie 6 miesięcy nie leży po stronie wnioskodawcy.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, jest ważne do dnia, w którym decyzja w sprawie o nadanie statusu uchodźcy stanie się ostateczna.”;

5) w art. 37:

a) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) stawić się w ośrodku w terminie 2 dni od dnia przyjęcia wniosku przez organ przyjmujący wniosek;”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 pkt 3a nie stosuje się do cudzoziemca, o którym mowa w art. 70 ust. 2.”;

6) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. 1. Po zakończeniu postępowania decyzją ostateczną cudzoziemiec odbiera osobście dokument podróży w siedzibie Szefa Urzędu.

2. W przypadku niemożności osobistego odbioru dokumentu podróży z powodu choroby, niepełnosprawności lub innej niedającej się pokonać przeszkody albo w razie korzystania z pomocy w dobrowolnym powrocie, odbioru dokumentu podróży może dokonać pełnomocnik legitymujący się pełnomocnictwem szczególnym do odbioru dokumentu.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 531 oraz z 2011 r. Nr 73, poz. 390, Nr 131, poz. 764 i Nr 149, poz. 887.

3. W przypadku wydalenia cudzoziemca z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przekazania na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003, odbiór dokumentu podróży następuje w placówce Straży Granicznej albo na granicy państwa, do którego następuje wydalenie lub przekazanie, albo w porcie lotniczym lub morskim tego państwa.

4. Dokument podróży nieodebrany przez cudzoziemca przechowuje Szef Urzędu.”;

7) w art. 41 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli w toku postępowania inne państwo członkowskie, odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003, wyrazi zgodę na przejęcie wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o ich przekazaniu i o umorzeniu postępowania.”;

8) w art. 42 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) nie stawil się w ośrodku w terminie 2 dni od dnia przyjęcia wniosku przez organ przyjmujący wnioski,”;

9) w art. 48:

a) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) jest obowiązany do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie decyzji o wydaleniu, która nie została wykonana;”;

b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) obowiązek opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynika z wcześniejszej decyzji o wydaleniu, która nie została wykonana, a decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy nie zawiera orzeczenia o udzieleniu ochrony uzupełniającej albo zgody na pobyt tolerowany.”;

10) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. Koszty wydalenia cudzoziemca, wobec którego postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy zakończyło się orzeczeniem o wydaleniu, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.”;

11) w art. 67 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Małoletniego bez opieki, któremu odmówiono nadania statusu uchodźcy, udzielenia ochrony uzupełniającej i zgody na pobyt tolerowany, pozostawia się w placówce opiekuńczo-wychowawczej do czasu przekazania go organom lub organizacjom kraju pochodzenia, do których zadań statutowych należą sprawy małoletnich.”;

12) w art. 70:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wnioskodawcy oraz osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, zapewnia się pomoc socjalną i opiekę medyczną oraz można zapewnić:

1) pomoc w dobrowolnym powrocie do kraju, do którego mają prawo wjazdu, zwaną dalej „pomocą w dobrowolnym powrocie”;

2) pomoc w przypadku przeniesienia cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003.”;

b) uchyla się ust. 4 i 5;

13) w art. 71:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b:

1) przysługuje w zamian za wyżywienie dziecka do ukończenia przez nie 6 lat lub ucznia szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej;

2) może być przyznany, jeżeli wymagają tego względy organizacyjne.”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Cudzoziemcom otrzymującym pomoc socjalną w postaci świadczenia pieniężnego przysługuje:

1) pomoc w formie nauki języka polskiego i podstawowych materiałów niezbędnych do nauki tego języka;

2) pomoce dydaktyczne dla dzieci korzystających z nauki i opieki w publicznych placówkach, szkołach podstawowych, gimnazjach lub szkołach ponadgimnazjalnych;

3) pokrycie, w miarę możliwości, kosztów zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych dzieci.”;

14) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. 1. Świadczenie pieniężne może przysługiwać, w przypadku gdy wymagają tego względy organizacyjne albo jest to niezbędne do:

1) zapewnienia bezpieczeństwa cudzoziemcowi, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji samotnych kobiet;

2) ochrony porządku publicznego;

3) ochrony i utrzymania więzi rodzinnych;

4) przygotowania cudzoziemca do prowadzenia samodzielnego życia poza ośrodkiem, po otrzymaniu decyzji o nadaniu statusu uchodźcy albo decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy, w której udzielono ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.”;

2. Świadczenie pieniężne nie przysługuje za okres, kiedy cudzoziemiec przebywał poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
 3. Decyzję w sprawie udzielania świadczenia pieniężnego wydaje, na wniosek cudzoziemca lub z urzędu, Szef Urzędu.
 4. Szef Urzędu stwierdza wygaśnięcie decyzji w sprawie udzielania świadczenia pieniężnego, w przypadku gdy:
 - 1) ustały okoliczności, które uzasadniają jej udzielanie;
 - 2) istnieją okoliczności, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 3—6;
 - 3) cudzoziemiec mimo otrzymywania świadczenia pieniężnego nadal przebywa w ośrodku.
 5. Szef Urzędu orzeka w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji o udzielaniu świadczenia pieniężnego o przywróceniu pomocy udzielanej w ośrodku, gdy cudzoziemiec jest uprawniony do otrzymywania pomocy socjalnej.
 6. Decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji o udzielaniu świadczenia pieniężnego nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.”;
- 15) art. 74 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 74. 1. Pomoc socjalną i opiekę medyczną zapewnia się w okresie:
- 1) postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy, poczynwszy od dnia zgłoszenia się cudzoziemca w ośrodku, z tym że w sytuacjach szczególnych, związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia cudzoziemca, opieka medyczna przysługuje od dnia złożenia przez cudzoziemca wniosku o nadanie statusu uchodźcy;
 - 2) 2 miesięcy od dnia doręczenia decyzji ostatecznej w sprawie nadania statusu uchodźcy albo przez okres 14 dni od dnia doręczenia decyzji ostatecznej o umorzeniu postępowania, w przypadku gdy postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy zostało umorzone.
2. Pomocy socjalnej i opieki medycznej nie udziela się po upływie:
- 1) 14 dni od dnia doręczenia decyzji ostatecznej o umorzeniu postępowania, w przypadku gdy postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy zostało umorzone;
 - 2) terminu wykonania obowiązku opuszczenia przez cudzoziemca terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po wydaniu decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy, udzielenia ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany;
- 3) 2 miesięcy od dnia doręczenia decyzji ostatecznej w pozostałych przypadkach.
3. Okres udzielania pomocy socjalnej i opieki medycznej ulega przedłużeniu do dnia, w którym cudzoziemiec powinien opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób zorganizowany przez Szefa Urzędu, w przypadku:
- 1) gdy cudzoziemiec powiadomił na piśmie Szefa Urzędu o zamiarze dobrowolnego powrotu;
 - 2) przeniesienia cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003.
4. Jeżeli w stosunku do małżonków lub ich małoletnich dzieci, przebywających w ośrodku, toczą się odrębne postępowania w sprawach nadania statusu uchodźcy, okresy pomocy udzielanej małżonkom i ich małoletnim dzieciom kończą się jednocześnie z upływem okresu udzielania pomocy, który jest dłuższy.”;
- 16) w art. 75 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Pomoc w dobrowolnym powrocie obejmuje pokrycie:
- 1) kosztów zakupu biletu na przejazd środkiem komunikacji publicznej do wybranego przez cudzoziemca kraju, do którego ma prawo wjazdu, lub do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy;
 - 2) opłat administracyjnych związanych z uzyskaniem wiz i zezwoleń;
 - 3) kosztów wyżywienia w podróży.”;

17) po art. 75 dodaje się art. 75a w brzmieniu:

„Art. 75a. 1. Pomoc związaną z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 można zapewnić cudzoziemcowi, który otrzymał decyzję o przekazaniu do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 oraz o umorzeniu postępowania o nadanie statusu uchodźcy i nie podlega przekazaniu w trybie określonym w art. 41 ust. 2.

 2. Do pomocy, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 75 ust. 2—4.”;

18) art. 77 otrzymuje brzmienie:

„Art. 77. W przypadku gdy cudzoziemiec korzystający z pomocy socjalnej w ośrodku przebywa poza tym ośrodkiem przez okres dłuższy niż 2 dni, udzielanie tej pomocy wstrzymuje się z mocy prawa do czasu jego powrotu.”;

19) po art. 80 dodaje się art. 80a w brzmieniu:

„Art. 80a. Cudzoziemca przyjmowanego do ośrodka informuje się w zrozumiałym dla niego języku o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach oraz umożliwia mu zapoznanie się z przepisami regulującymi udzielanie pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy i regulaminem pobytu w ośrodku.”;

20) art. 82 otrzymuje brzmienie:

„Art. 82. 1. Cudzoziemiec przebywający w ośrodku jest obowiązany:

- 1) przestrzegać regulaminu pobytu w ośrodku;
- 2) stosować się do poleceń personelu ośrodka;
- 3) dbać o higienę osobistą i czystość pomieszczeń;
- 4) poddawać się badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym, zaleconym przez lekarza sprawującego opiekę medyczną w ośrodku;
- 5) w przypadku wystąpienia objawów choroby lub zaistnienia zdarzenia grożącego powstaniem szkody w mieniu ośrodka niezwłocznie powiadomić o tym personel ośrodka;
- 6) przenieść się do innego ośrodka, jeżeli wymagają tego względy organizacyjne.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, regulamin pobytu w ośrodku, obejmujący warunki wstępu na teren ośrodka oraz odwiedzin, sposób organizacji posiłków, przepisy porządkowe oraz sposób przyjmowania wniosków i skarg, uwzględniając w szczególności potrzeby cudzoziemców przebywających w ośrodku, a także konieczność zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu na terenie ośrodka oraz sprawnego jego funkcjonowania.”;

21) po art. 82 dodaje się art. 82a—82c w brzmieniu:

„Art. 82a. Cudzoziemiec przyjęty do ośrodka ma prawo do:

- 1) podtrzymywania zwyczajów, tradycji narodowych i kulturowych oraz wykonywania praktyk religijnych;
- 2) swobodnego poruszania się po terenie ośrodka, z wyłączeniem miejsc objętych zakazem wstępu;

3) dostępu do informacji o podmiotach udzielających bezpłatnej pomocy prawnej w sprawach o nadanie statusu uchodźcy;

4) dostępu do informacji o organizacjach pozarządowych lub międzynarodowych, do których zadań statutowych należą sprawy uchodźców;

5) dostępu do informacji o procedurach przeciwdziałania oraz reagowania na przypadki przemocy, w tym na tle seksualnym lub ze względu na płeć;

6) przyjmowania odwiedzin w przeznaczonych do tego pomieszczeniach;

7) składania do Szefa Urzędu, w języku ojczystym, skarg i wniosków w sprawach funkcjonowania ośrodka i warunków pobytu w nim.

Art. 82b. 1. Uprawnienie cudzoziemca do pobytu na terenie ośrodka potwierdza identyfikator.

2. Identyfikator, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane cudzoziemca:

- 1) zdjęcie;
- 2) imię i nazwisko;
- 3) datę urodzenia;
- 4) obywatelstwo;
- 5) okres ważności identyfikatora.

3. W identyfikatorze, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się także imię, nazwisko i datę urodzenia towarzyszącego cudzoziemcowi małoletniego dziecka.

Art. 82c. 1. Szef Urzędu może zlecić organizacjom międzynarodowym, na podstawie umów międzynarodowych, organizację dobrowolnego powrotu.

2. Podmiotom innym niż wymienione w ust. 1 Szef Urzędu może zlecić, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. — Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.⁴⁾):

- 1) prowadzenie nauki języka polskiego;
- 2) przeniesienie cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003.”;

22) art. 85 i art. 86 otrzymują brzmienie:

„Art. 85. Koszty pomocy socjalnej, opieki medycznej, z wyłączeniem kosztów określonych

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143 i Nr 87, poz. 484.

w przepisach ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 76, poz. 641 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 257, poz. 1723), zasiłku pogrzebowego, pomocy w dobrowolnym powrocie, pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 oraz prowadzenia ośrodków są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu.

Art. 86. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia, związanych z pobytem w ośrodku;
- 2) wysokość stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej, kieszonkowego oraz ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie, związanych z pobytem w ośrodku;
- 3) wysokość świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wysokość pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu, lub przeniesieniem do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003;
- 5) termin i sposób wypłaty świadczeń, o których mowa w pkt 1—4;
- 6) wysokość stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodku.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni:

- 1) minimalne koszty uzupełnienia odzieży cudzoziemca w celu jej dostosowania do pory roku;
- 2) koszty nabycia podstawowych środków higieny osobistej;
- 3) konieczność zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb cudzoziemca oraz jego rodziny;
- 4) liczbę członków rodziny cudzoziemca;
- 5) zróżnicowanie wysokości kieszonkowego ze względu na działania cudzoziemca na rzecz ośrodka i przebywających w nim osób;

6) konieczność zapewnienia odpowiedniego dostępu do pomocy dla cudzoziemców przy określaniu terminu i sposobu jej wypłaty.”;

23) w dziale II po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a Przesiedlenie i relokacja

Art. 86a. 1. Przesiedleniu lub relokacji będą podlegać cudzoziemcy, którzy spełniają warunki do nadania statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej określone w rozdziale 1.

2. Cudzoziemcowi, który został przesiedlony lub relokowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje się status uchodźcy lub udziela się ochrony uzupełniającej.

Art. 86b. 1. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) liczbę cudzoziemców, którzy mogą być przesiedleni lub relokowani w danym roku;
- 2) państwa, z których będą oni przybywać;
- 3) wysokość środków przeznaczonych na pokrycie kosztów przesiedlenia lub relokacji, w tym kosztów związanych z czynnościami podejmowanymi przez organy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, kosztów pomocy świadczonej cudzoziemcom przesiedlonym lub relokowanym i kosztów związanych z ich integracją, a także źródła pokrycia tych kosztów.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów uwzględni aspekty humanitarne decyzji o przesiedleniu lub relokacji, konieczność zaspokojenia niezbędnych potrzeb przesiedlanych lub relokowanych cudzoziemców w okresie postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, a także rzeczywiste koszty indywidualnych programów integracji, o których mowa w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 86c. Cudzoziemiec zakwalifikowany do przesiedlenia lub relokacji przed przyjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa wniosek o nadanie statusu uchodźcy do Szefa Urzędu za pośrednictwem funkcjonariusza Straży Granicznej, dele-

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887.

gowanego do wykonania zadania poza granicami państwa, który został upoważniony do przyjęcia takiego wniosku przez komendanta oddziału Straży Granicznej obejmującego terytorialnym zasięgiem działania m.st. Warszawę.

Art. 86d. Funkcjonariusz Straży Granicznej, o którym mowa w art. 86c:

- 1) wykonuje czynności, o których mowa w art. 29 ust. 1, z wyłączeniem czynności określonych w pkt 3 lit. c i pkt 4, i niezwłocznie przekazuje wniosek w celu rozpatrzenia Szefowi Urzędu;
- 2) wydaje zaświadczenie tożsamości ważne przez okres 30 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) zawiadamia państwowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na miejsce wjazdu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o odmowie cudzoziemca, o którym mowa w art. 86c, lub osoby, w imieniu której cudzoziemiec ten występuje, poddania się badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym.

Art. 86e. Przesłuchanie cudzoziemca, o którym mowa w art. 86c, w celu wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, odbywa się w miejscu jego pobytu.

Art. 86f. 1. Jeżeli organ prowadzący postępowanie zamierza nadać cudzoziemcowi status uchodźcy lub udzielić mu ochrony uzupełniającej, zwraca się do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby także do innych organów, z wnioskiem o przekazanie informacji, czy wobec cudzoziemca, o którym mowa w art. 86c, lub osoby, w imieniu której cudzoziemiec ten występuje, zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2, art. 20 ust. 1 pkt 2, ust. 2 lub 3 lub w art. 97 ust. 1a.

2. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i inne organy przekazują informacje, o których mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o ich przekazanie.

3. Jeżeli organy, o których mowa w ust. 2, nie przekażą informacji w terminie 14 dni, uznaje się, że wymóg uzyskania informacji został spełniony.

Art. 86g. 1. Po przyjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przesiedlony lub relokowany cudzoziemiec przekazuje Szefowi Urzędu swój dokument podróży oraz dokument podróży osoby, w imieniu której występuje, do depozytu, za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej, w której następuje przekroczenie granicy.

2. Cudzoziemiec, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany stawić się w ośrodku w terminie 2 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 86h. Wydanie decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy cudzoziemcowi podlegającemu przesiedleniu lub relokacji następuje w terminie 30 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 86i. 1. W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 86g ust. 1, zapewnia się opiekę medyczną od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Pomoc socjalną i opiekę medyczną zapewnia się także w okresie 6 miesięcy od dnia doręczenia decyzji ostatecznej w sprawie nadania statusu uchodźcy cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 86g ust. 1.

Art. 86j. 1. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu II.

2. Do cudzoziemców podlegających relokacji nie stosuje się art. 40 ust. 2 pkt 1.”;

24) w art. 87:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wnioskodawca lub osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, nielegalnie przekroczyli lub usiłowali przekroczyć granicę, chyba że przybyli bezpośrednio z terytorium, na którym ich życiu lub wolności zagrażało niebezpieczeństwo prześladowania lub ryzyko wyrządzenia poważnej krzywdy, przedstawili wiarygodne przyczyny nielegalnego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i złożyli wniosek o nadanie statusu uchodźcy niezwłocznie po przekroczeniu granicy;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, Straż Graniczna zatrzymuje wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, na wniosek Szefa Urzędu.”;

25) w art. 88 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, w przypadkach, o których mowa w art. 87, umieszcza się w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia, z tym że areszt w celu wydalenia stosuje się, gdy z okoliczności ustalonych przez organ Straży Granicznej wynika, że jest to niezbędne ze względu na obronność lub bezpieczeństwo państwa albo bezpieczeństwo i porządek publiczny.”;

26) w art. 89 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Postanowienie o umieszczeniu wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia w przypadku, o którym mowa w art. 87 ust. 2 pkt 2, wydaje, na wniosek organu Straży Granicznej, sąd rejonowy, w obszarze właściwości którego znajduje się siedziba tego organu.

5. Postanowienie w sprawie przedłużenia okresu pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia wydaje, na wniosek organu Straży Granicznej, sąd rejonowy, w obszarze właściwości którego znajduje się siedziba tego organu.”;

27) w art. 89ib dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku siły wyższej, uniemożliwiającej cudzoziemcowi osobisty odbiór dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, odbioru tego dokumentu może dokonać pełnomocnik legitymujący się pełnomocnictwem szczególnym. Przepisu ust. 3 nie stosuje się.”;

28) w art. 89p ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada jest także organem właściwym w sprawach wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności wydanych przez siebie decyzji lub postanowień.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 75:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca można wydać cudzoziemcowi podlegającemu przesiedleniu lub relokacji, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który nie posiada ważnego dokumentu podróży.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wydanie tymczasowego polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca następuje na wniosek cudzoziemca, z tym że wydanie tego dokumentu cudzoziemcowi, o którym mowa w ust. 2, może nastąpić także z urzędu. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, z wnioskiem występuje Szef Urzędu.”,

c) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w ust. 1 i 1a — do jednokrotnego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 216, poz. 1367, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 95, poz. 790, z 2010 r. Nr 81, poz. 531, Nr 96, poz. 620 i Nr 239, poz. 1593 oraz z 2011 r. Nr 131, poz. 764.

2) w art. 83 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) tymczasowego polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca, jeżeli jest wydawany cudzoziemcowi podlegającemu:

a) wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

b) przesiedleniu lub relokacji i nieposiadającemu ważnego dokumentu podróży;”.

Art. 16. Do postępowań wszczętych na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 14 i 15 i niezaoczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem art. 8.

Art. 17. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 86 ustawy zmienianej w art. 14 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 86 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 18. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczonych na pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, o której mowa w rozdziale 5 działu II ustawy zmienianej w art. 14, z wyłączeniem wydatków związanych z przesiedleniem lub relokacją, w okresie 10 lat, stanowi kwotę 100 000 000 zł w każdym roku.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, dokonując przynajmniej cztery razy w roku, według stanu na koniec każdego kwartału, oceny wykorzystania limitu wydatków na dany rok.

Art. 19. 1. Ustala się następujące mechanizmy korygujące:

1) ograniczenie co najmniej jednego ze świadczeń udzielanych w formie pieniężnej, wypłacanych cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy w ramach udzielanej im pomocy, przez:

a) obniżenie wysokości jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartości bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia o nie więcej niż 50% albo wstrzymanie przyznawania tej pomocy lub wydawania tych bonów i zapewnianie odzieży i obuwia jedynie w uzasadnionych przypadkach,

b) obniżenie wysokości stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej o nie więcej niż 30% albo wstrzymanie tej formy pomocy i dostarczanie tych środków w naturze,

c) obniżenie wysokości kieszonkowego o nie więcej niż 50% albo wstrzymanie tej formy pomocy,

d) obniżenie wysokości ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie o nie więcej niż 30% albo wstrzymanie tej formy pomocy i zapewnianie wyżywienia w ośrodku,

e) obniżenie wysokości świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 14, o nie więcej niż 30% albo wstrzymanie udzielania tej pomocy w stosunku

do cudzoziemców, którzy dotychczas nie ubiegali się o nadanie statusu uchodźcy; wstrzymanie to może łączyć się z obniżeniem wysokości stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodkach, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 14, o nie więcej niż 30%,

- f) ograniczenie katalogu wydatków — zaliczanych do kosztów pogrzebu cudzoziemca, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, organizowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687 i Nr 144, poz. 853) — do wydatków na: kremację zwłok, zorganizowanie pogrzebu, przeprowadzenie pochówku zmarłego oraz na zakup miejsca pochowania na cmentarzu, trumny lub urny,
- g) obniżenie maksymalnej kwoty zasiłku pogrzebowego wypłacanego na wniosek osoby, o której mowa w art. 84 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, o nie więcej niż 30%;
- 2) ograniczenie co najmniej jednego ze świadczeń udzielanych w formie niepieniężnej cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy przez:
- a) obniżenie wymiaru czasu nauki języka polskiego o nie więcej niż 50%, w zaokrągleniu do pełnych godzin lekcyjnych, albo wstrzymanie tej nauki,
- b) obniżenie wydatków na zakup podstawowych materiałów niezbędnych do nauki języka polskiego o nie więcej niż 50% albo wstrzymanie zapewniania tych materiałów,
- c) obniżenie wydatków na zakup pomocy dydaktycznych dla dzieci korzystających z nauki i opieki w publicznych placówkach, szkołach podstawowych, gimnazjach lub szkołach ponadgimnazjalnych o nie więcej niż 50%,
- c) ograniczenie wydatków na finansowanie przejazdów środkami transportu publicznego w celu wzięcia udziału w postępowaniu w sprawie nadania statusu uchodźcy, w celu leczenia lub poddania się szczepieniom ochronnym lub w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, przez finansowanie przejazdu najtańszymi środkami transportu publicznego,
- e) wstrzymanie finansowania przejazdów środkami transportu publicznego w celach innych niż udział w postępowaniu w sprawie nadania statusu uchodźcy oraz innych niż leczenie lub poddanie się szczepieniom ochronnym;
- 3) ograniczenie zakresu opieki medycznej, o której mowa w art. 73 ustawy zmienianej w art. 14:

a) przez wyłączenie z zakresu tej opieki co najmniej jednego z następujących świadczeń, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁷⁾):

- leczenia uzależnień,
- leczenia stomatologicznego,
- programów zdrowotnych,

b) do podstawowej opieki zdrowotnej — w przypadku gdy nastąpił znaczny wzrost liczby cudzoziemców przybyłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wprowadza co najmniej jeden z mechanizmów korygujących, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) może nastąpić przekroczenie limitu wydatków, o których mowa w art. 18 ust. 1, przewidzianych na okres jednego roku;
- 2) w okresie od początku roku kalendarzowego do dnia ostatniej oceny, o której mowa w art. 18 ust. 2, część limitu rocznego przypadającego proporcjonalnie na ten okres została przekroczona co najmniej o 10%.

Art. 20. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Szefa Urzędu, wprowadza, w drodze rozporządzenia, mechanizmy korygujące, o których mowa w art. 19 ust. 1, i określa okres ich obowiązywania, mając na celu zagwarantowanie cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy niezbędnej opieki, tak aby wysokość tej pomocy nie przekroczyła rocznego limitu wydatków, o którym mowa w art. 18 ust. 1, oraz uwzględniając konieczność minimalizowania skutków oddziaływania tych mechanizmów na cudzoziemców.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887 i Nr 171, poz. 1016.